

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések körében időről-időre emelkedő számban jelennek meg az egyes antibiotikum-féleségekre különböző mértékben ellenálló mikrobák. Köztük sok olyan is akad, mely nem csupán egy hatóanyagra, hanem többféle kórokozó-ellenes szernek is ellenáll: ezek az úgynevezett multirezisztens kórokozók. Ide tartoznak az ESBL-termelő mikrobák.

Mi az ESBL-termelés?

Az antibiotikumok egyik igen nagy csoportját alkotják az ún. béta-laktám típusú antibiotikumok. Egyes kórokozók azonban olyan enzimek (béta-laktamázok) termelésére képesek, melyek ezeket az antibiotikumokat lebontják, így azok hatástalanokká válnak a mikrobák ellen. Ide tartoznak az ún. ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase / kiterjesztett spektrumú béta-laktamáz)-termelő mikrobák.

Milyen mikrobák lehetnek ESBL-termelők?

A mikroorganizmusok közül leggyakrabban az ún. Gram negatív baktériumok egy csoportja, a bélbaktériumok (*Enterobacteriaceae* család) lehetnek ESBL termelők, és ennek következtében a béta-laktám antibiotikumok számos változatával szemben válnak ellenállóvá. Ebbe a baktérium csoportba tartozik pl. az *Escherichia coli*, a *Klebsiella pneumoniae* vagy az *Enterobacter cloacae*.

Hol fordulnak elő ESBL-termelő mikrobák?

Az ESBL-termelő mikrobákat a társadalom egy része tünetek jelentkezése nélkül hordozhatja a bélrendszerében, melyből folyamatosan, de leggyakrabban csak időszakonként ürül a környezetbe.

Hogyan terjednek ezek az ellenálló mikrobák?

Mivel az ESBL-termelő baktériumok nagy része bélbaktérium, ezért főként széklettel történő szennyeződéssel terjednek. Ennek oka a nem megfelelő személyi higiéné, mely létrejöhet a személyzet higiénés magatartásának lazulása, illetve a beteg vagy hozzátartozóinak /látogatóinak hiányos higiénéje miatt is.

Egyes ESBL-termelők azonban nem csak a széklettel terjedhetnek. Vannak köztük olyanok, melyek szennyezett vízben, vagy akár az élettelen környezetben is megtalálhatók.

Fontos azonban tudni, hogy mint a legtöbb fertőzés továbbvitelében, itt is az egyik legjelentősebb szerepe a kéznek van. Ezért kiemelten figyelnie kell a kéztisztaságra, kézhigiénére, és emellett a személyi higiénére is!

Milyen betegséget okozhatnak az ESBL-termelő kórokozók?

Az ESBL-termelő mikrobák számos fertőzést okozhatnak attól függően, hogy a szervezet mely részébe jutnak be. Gyakran húgyúti fertőzésként jelentkeznek, de okozhatnak sebfertőzést, véráram fertőzést, néha légúti fertőzést is.

Ha ellenáll az antibiotikumoknak, mégis mivel kezelhető?

Bár e baktériumok igen sokféle antibiotikummal szemben enzimet termelnek, hogy lebontsák azokat még mielőtt hatásukat kifejthetik, vannak olyan gyógyszerek, melyekkel kezelhetőek. A fertőzés tényét megállapító mikrobiológiai vizsgálatok során olyan tesztek is elvégeznek a laboratóriumokban, melyek megadják a kezelőorvosok számára azon gyógyszerféleségeket, hatóanyagokat, melyekkel szemben a baktérium még érzékeny, és amikkel hatásosan elpusztítható. Tehát a fertőzés kezelésére rendelkezésre állhatnak még speciális antibiotikumok, ha szűk skálán is.

A fertőzött beteg vagy a kórokozó hordozó személy otthonában fogadhat látogatókat, vendégeket?

Az ilyen ESBL-termelő mikrobák az egészséges személyekre különösebb veszélyt nem jelentenek, így ők meglátogathatják hozzátartozóikat. Azok azonban, akiknek kiterjedt sebük, vagy valamilyen enyhébb-súlyosabb betegségük van, esetleg kemoterápiás kezelésben részesülnek, lehetőség szerint tartózkodjanak a látogatástól, mert ők könnyen megfertőződhetnek és beteggé válhatnak.

Fontos, hogy a látogatók igen körültekintően fertőtlenítsék kezeiket WC használat után és étkezés előtt.

Mire figyeljünk otthon?

A hazabocsátott betegnek és családtagjainak is figyelnie kell a kéztisztaságra, és kézhigiénére főleg étkezés előtt és WC használat után. Ez azért fontos, mert a beteg hosszabb-rövidebb ideig ürítheti ezeket az ellenálló mikrobákat, és megbetegíthet vele más, legyengült immunrendszerű személyeket. Ezért ajánlott a patikákban is kapható kézfertőtlenítő szerek egyikét otthon is alkalmazni.

Fontos, hogy a beteg személy ruházata, fehéreneműi, törülközője, ágyneműje stb. legalább 60 °C fokon kerüljenek mosásra, lehetőség szerint vasalják is át őket. Ét elkészítés, tálalás előtt kézfertőtlenítés javasolt. Figyelni kell a székletszóródás megakadályozására. A kórokozót széklettel / vizelettel ürítők számára javasolt WC használat után a WC kagyló fertőtlenítése ill. az ülőke letörlése a kereskedelmi forgalomban kapható fertőtlenítő szerekkel, kendőkkel.

Kórházi felvétel esetén

Amennyiben ismét kórházi ápolásra/kezelésre kerül sor, mindenképpen jelezni kell a kezelő- orvosnak, hogy ESBL-termelő mikrobával már volt fertőzött a beteg. Ez azért fontos, mert a beteg még a mikrobiürítés szakaszában lehet, így az orvos intézkedhet elkülönítéséről, és egyéb óvó rendszabályokról, hogy más betegeket ne fertőzhessen meg.

Amennyiben a fentiekén túl bármilyen kérdése lenne, forduljon bizalommal kezelőorvosához!

Mielőbbi jobbulást, gyógyulást kívánunk!

A KÓRHÁZ MUNKATÁRSAI